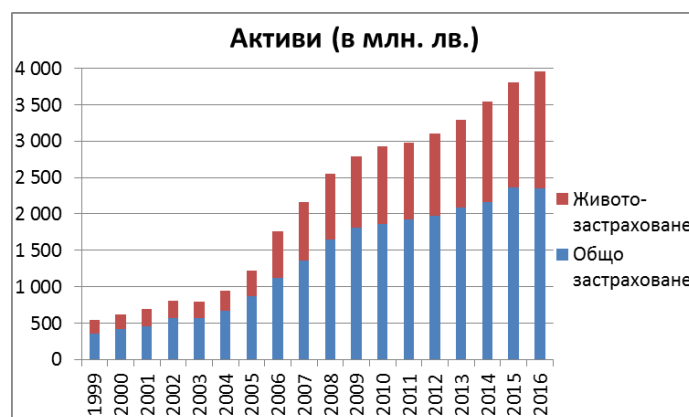
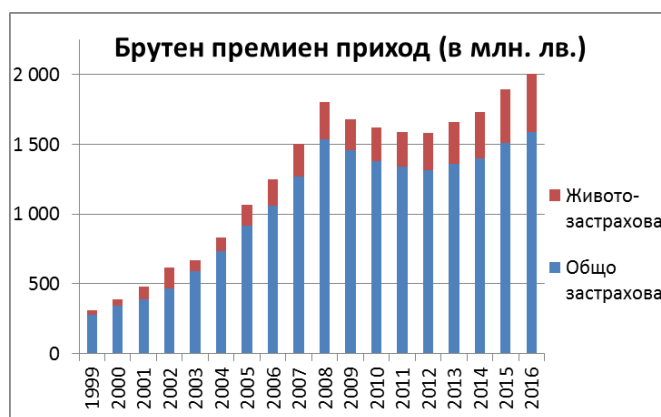
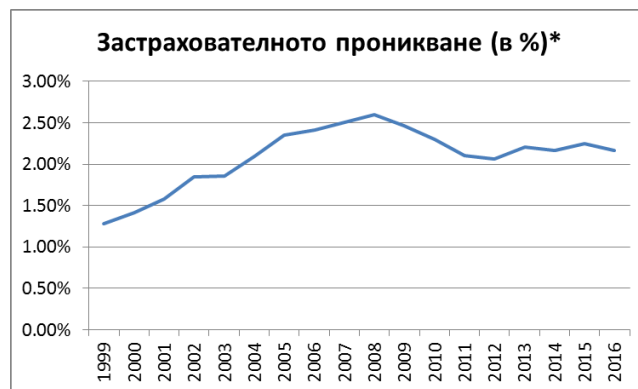

Кратък обзор на застрахователния сектор в България през периода 1999-2016 г.

След бурните години в застрахователния сектор в зората на демокрацията, през 1996 г. е приет закон, който да регулира тази дейност в България, като през 1998 г. започва и самия процес по лицензиране на компаниите. Лицензи взимат 17 общозастрахователни и 6 животозастрахователни дружества, както и 2 животозастрахователни кооперации. Към края на 2016 г. застрахователите вече са общо 44: 29 по общо застраховане, 13 по животозастраховане и 2 животозастрахователни кооперации. Допълнително има един презастраховател по общо застраховане и 11 клона на застрахователи от ЕС, осъществяващи дейност в България. Скокът в броя на лицензираните общозастрахователни дружества се дължи на включването през 2012 – 2013 година на здравноосигурителните дружества в семейството на застрахователите.

Застрахователният сектор стартира от много ниски нива след лицензирането на компаниите през 1998 г. През 1999 г. Общият брутен премиен приход е едва 311 млн. лв (279 млн. лв. приход за общо застраховане и 32 млн. лв. за животозастраховане), а активите на компаниите са в размер на 544 млн. лв. (356 млн. лв. за общо застраховане и 188 млн. лв. за животозастраховане). За изтеклите 17 години до 2016 г. брутният премиен приход в общото застраховане нараства близо 6 пъти до 1,588 млн. лв., а в животозастраховането – 13 пъти до 417 млн. лв. (в прихода не е включено активното презастраховане). Впечатляващият растеж съвпада с годините на голямо нарастване на доходите на населението в периода 2004-2008 г. Вследствие на финансовата и икономическа криза, обхванала целия свят, в периода 2008-2012 г. се наблюдава известен спад в премиения приход на общото застраховане. Животозастрахователните дружества успяват да запазят позициите си дори и по време на финансовата криза, което означава, че въпреки малкия си пазарен дял, те се ползват с голямо доверие от клиентите си. През годините се запазва стабилна структура на премиения приход, която, традиционно за страните със сходно икономико-историческо развитие, е в полза на автомобилното застраховане. Активите на застрахователите не претърпяват спадове през последните 17 години – единствено темпът им на растеж се забавя по време на финансовата криза 2008-2012 г. За периода 1999 г.- 2016 г. ръстът на активите в сектора на общото застраховане е над 6 пъти до 2 354 млн. лв., а при животозастраховането е над 8 пъти до 1 601 млн. лв.

През 1999 г. застрахователната плътност, която се измерва като brutният премиен приход на глава от населението на България, е била едва 38 лв. През следващите 9 години до 2008 г. ръстът на заделяните средства от всеки един гражданин на страната е значителен (524 %) и достига 237 лв. В периода на кризата (2009-2012 г.) се отбелязва лек спад до около 220 лв., отразяващ намаления премиен приход в общото застраховане. От 2013 г. насам секторът се възстановява и показателят надминава още през 2014 г. нивото от 2008 г. За 2016 г. застрахователната плътност е вече 282 лв., което представлява един стабилен растеж от около 6 % на годишна база в сравнение с 2012 г.

Застрахователното проникване, измерено като процент на brutния премиен приход към БВП на страната, е скромните 1,28% през 1999 г. Най-висока стойност отбелязва през 2008 г. с 2,60%, което представлява ръст от 103%. Следват четири години на спад до ниво от 2,06% (т.е. спад от 21% на база стойността на проникването за 2008 г.). От 2013 г. е започнало леко възстановяване на показателят, но все още не може да достигне нивата си от 2008 г., въпреки че самият brutен премиен приход надскача стойността си за 2008 г. още през 2015 г. Това се дължи на значително по-бавния ръст в премийния приход за периода 2008-2016 г. (11%) спрямо ръста в БВП (39%).

Въпреки това, при сравнение със страните в региона, през последните десет години застрахователният пазар в България изпреварва пазарите в Румъния, Гърция и Турция по застрахователно проникване, като за 2015 г. данните за България за този показател са 2,2%, Гърция - 2%, Турция - 1,6%, а Румъния - 1,2%.

Анализът е изготвен от Асоциацията на българските застрахователи по данни от КФН.